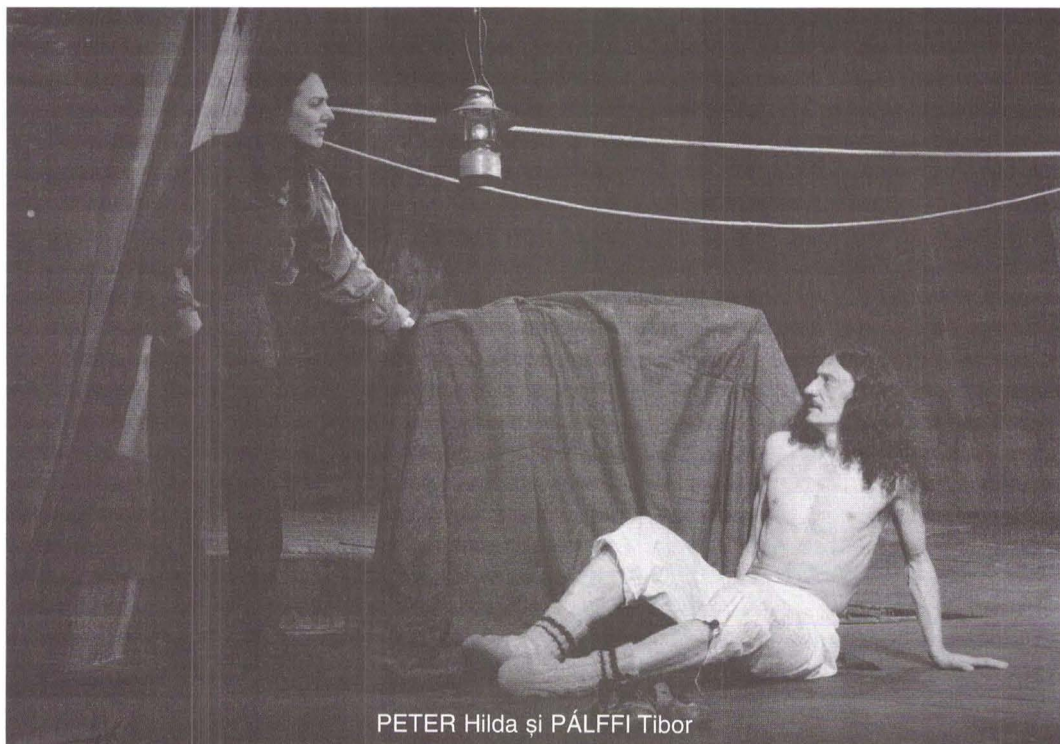

Oltița CÎNTEC

Sfântu Gheorghe

Talentul de a coagula o echipă

În orice moment al anului, la Sfântu Gheorghe te poate atrage pâinea mare, rotundă, coaptă pe vatră, *kurtöskolács*-ul, colacul glazurat, învârtit pe rulouri din lemn, și teatrul. Nu neapărat în această ordine. Acum, atrăgătoare a fost chemarea Teatrului Maghiar de Stat „Tamási Aron“, care a dorit să prezinte criticilor și colegilor din alte trupe una dintre cele mai noi producții proprii: **Năzdrăvanul Occidentului** de J.M. Synge. Pentru localnici, premiera a avut loc în iunie, dar breasla a fost solicitată acum, probabil cu gândul ca spectacolul să se mai așeze, prin rodare în fața publicului. Realizatorul proiectului este Bocsárdi László, un regizor care nu mai are nevoie de prezentare. E deja un *brand*. Ascensiunea valorică a teatrului de limbă maghiară din Sfântu Gheorghe i se datorează, amprenta sa stilistică, dar, în egală măsură, priceperea organizatorică și calitățile sale umane au consolidat statutul instituției covăsnene. Esențial în maniera de lucru a lui Bocsárdi este talentul de a coagula o echipă, capacitatea de a stabili și amplifica relații profesionale creative. Există regizori valoroși prin individualitatea lor, prin personalitatea puternică pe care o percepi încă de la ridicarea cortinei. „Marca“ Bocsárdi László e la fel de pregnantă estetic, dar e impusă într-o cu totul altă notă: net, dar nu excesiv. Nu-ți sare în ochi, dar o

PETER Hilda și PÁLFFI Tibor

PÁLFFI Tibor, SZÁBO Tibor și PETER Hilda

identifici prin felul personalizat în care imaginația regizorală favorizează ansamblul. Abilitatea de a călăuzi grupul de artiști implicați s-a simțit și în această versiune la *Năzdrăvanul Occidentului*. Spun „această versiune”, întrucât Bocsárdi a mai montat piesa, la Craiova, în urmă cu câteva sezoane. Prezenta variantă e una de tip neoclasic. Regizorul a preferat o abordare care mizează pe acuratețe, consecvență stilistică și pe buna funcționare a mașinăriei scenice, în sensul de ansamblu a tot ceea ce se află la rampă. Bocsárdi László nu vrea să revoluționeze; s-a simțit confortabil artistic în textul irlandezului Synge pe care l-a înscenat în litera și spiritul lui. A intervenit doar cu câteva elemente care „naturalizează” acțiunea în ținuturile secuiești, hanul de țară devenind un loc unde se fierbe pălınca, iar leguma dominantă a micii așezări rurale e cartoful. O altă intervenție a fost transformarea grupului de fete care roiesc în jurul Năzdrăvanului, într-o ceată de flăcăi.

Lumea din *Năzdrăvanul Occidentului* e un univers limitat, închis în sine, ale cărui conexiuni cu exteriorul sunt sporadice. Existența lui se derulează după un socoritm propriu, alimentat de păhărelele de tărie, al căror efect este că fac totul posibil. Personajele nu au nici ele prea multă istorie, evoluează puțin, iar treburile și obiceiurile locului sunt bulversate de apariția unui străin și, mai ales, de povestea teribilă pe care o spune acesta. Inițial temător, el povestește cum și-a omorât tatăl, desplicându-i țeasta cu o unealtă agricolă! În ochii sătenilor, grozăvia e un act de teribilă bravură, iar atentatorul devine vedeta momentului, fiind proclamat Năzdrăvanul Occidentului! Synge și-a subintitulat piesa „comedie”, iar cheia de lectură este aceea a umorului negru. Ce poate fi comic într-un omor? Nepotrivirea, paradoxul, plasarea ironică. Sătenii îl admiră pe acest fugar a cărui

„vitejie“ este, în fapt, o oroare. Absurdul, nepotrivirea, nefirescul căutat acestea sunt mijloacele pe care Synge le utilizează la nivel dramatic și pe care Bocsárdi László le potentează scenic. Cu buna măsură a lucrurilor făcute temeinic. Nu există în spectacol nici o stridență, nici un exces, după cum nu simți nici vreo lipsă. Mecanismele echipei au funcționat impecabil și de această dată. Scenografia, costumele, muzica s-au adecvat viziunii regizorale, i-au dat formă scenică; actorii, de asemenea, oferind, cu toții, încă o probă a profesionalismului lor. Fiecare interpret și-a susținut partitura conștientizând că reușita întregului depinde de omogenitatea performanțelor individuale. Meritele se împart între Bocsárdi și fiecare artist înscris pe afiș. Iar beneficiul este, neîndoielnic, al privitorului. Când voi reveni la Sfântu Gheorghe, va fi pentru teatru, pâinea coaptă pe vatră și *kurtöskolács*. Exact în această ordine.

Teatrul Maghiar de Stat „Tamási Aron“ din Sfântu Gheorghe – Năzdrăvanul Occidentului de J.M. Synge, regia Bocsárdi László. Scenografie: Bartha József. Costume: Dobre Kóthai Judit. Muzica: Konzcei Arpad. Cu: Pálffi Tibor (*Christopher Mahon*), Nemes Levente (*Bătrânul Mahon*), Szábo Tibor (*Michael James Flaherty*), Peter Hilda (*Pegeen Mike*), Mátray László (*Shawn Keogh*), Veress László (*Philly O’Cullen*), Komives Mihaly (*Jimmy Farrell*), Bicskei Zsuzsanna (*Văduva Quinn*), Nagy Alfred (*Samuel Tansey*), Márton Lóránt (*John Brady*), Dioszegi Attila (*Willy Blake*), Kolcsár József (*Jackie McLaughlin*). Data reprezentației: 23 septembrie 2006.

Constantin PARASCHIVESCU

Vaslui
Focșani

Estivale

La jumătatea lunii iulie, trupa de tineri care ne-a încântat în februarie la Vaslui cu premiera originalului spectacol *Mantaua* de Gogol (Teatrul GET), a riscat întâlnirea și cu spectatorii bucureșteni, mai avizați. Oarecum motivat, având în vedere lipsa contactului frecvent în orașelul moldav cu principalele realizări teatrale și personalități artistice ale țării. Al lor și chiar al inimoșilor realizatori ai spectacolului, soții Sandu și Iuliana Maței, legați mai mult de preocupările teatrale ale urbei apropiate, Bârladul, unde sunt scenografi. Au cutezat și au fructificat generoasa inițiativă a Teatrului Nottara de a găzdui, în sala Studio, în lunile de vară, când stagiunea se încheie, spectacole în montare mai simplă ale unor colective din țară, proiecte independente ale unor protagoniști, laolaltă cu unele producții proprii. Au fost, de pildă, *Soțul păcălit* de Molière, *Uzina de plăceri S. A.* de Valentin Nicolau, *Variațiuni enigmatice* de Emmanuel Schmitt, iar dintre cele găzduite, pe lângă *Mantaua* amintită, două spectacole ale teatrului din Focșani, *Flori, filme, fete sau băieți* de Mimi Brănescu și *Angajare de clovn* de Matei Vișniec, bijuteria juvenilă cu Irina Duță și Toma Cuzin, regizată de Carmen Lidia Vidu, «o stație...» de Peca Ștefan, adoptată de Teatrul de Comedie, o serie de monologuri interpretate de Răzvan Vasilescu, Niculae Urs, Diana Ciubernea.